

«Aquestes sollicituds i aspiracions han de conduir a superar realment la situació del català com a instrument dominat i/o minoritzat, segons els llocs. Però sobretot l'han de convertir en la llengua hegemònica als Països Catalans.»

Amb *L'ús social de la llengua catalana*, Joan Martí fa una nova i im-

portant aportació a la sociolingüística catalana. Ara bé, tot i reconèixer els grans mèrits d'aquest valuós treball, considerem que n'acreceria l'interès un tractament més global de l'àrea lingüística catalana en alguns apartats.

Carles DUARTE

Jacques MAURAS (dir.), *Les langues autochtones du Québec*, Quebec, Les Publications du Québec, 1992, 454 pàg., ISBN 2-551-15172-4.

El Parlament de Quebec va encarregar al Consell de la Llengua Francesa de vetllar per la situació lingüística del Quebec. És prou coneguda la posició del francès com a primera llengua del territori, la implantació que hi té l'anglès i la situació de les llengües parlades pels grups d'immigració recent.

El Consell de la Llengua Francesa ens ofereix, però, amb aquesta obra una visió força completa d'un component essencial, però poc conegut i estudiat, de la realitat lingüística de Quebec: les llengües autòctones.

En efecte, a Quebec hi ha nou llengües autòctones, entre les quals n'hi ha que tenen una situació força positiva (com el cri i l'inuktitut) però n'hi ha també que passen per serioses dificultats (com el mohawk o el micmac) i n'hi ha fins i tot que es troben en perill de desaparició (com l'abenaki). Ara bé, probable-

ment Quebec és el territori canadenc on les llengües autòctones tenen una situació menys precària.

L'obra que ara ressenyem inclou una presentació general de les llengües autòctones d'Amèrica (amb dades i altres informacions d'un gran interès; triem-ne una: a Amèrica del Nord l'any 1962 hi havia 51 llengües autòctones parlades per menys de 10 persones, i de fet es constata arreu d'Amèrica un descens constant del coneixement i de l'ús de les llengües autòctones; això no obstant, algunes llengües autòctones tenen un grau d'implantació considerable, per exemple el guaraní presenta a Paraguai i Argentina una situació d'una notable fermesa, amb tres milions i mig de parlants), una exposició sobre la història de les llengües autòctones de Quebec i sobre llur estat actual, una descripció de llur situació pel que fa al coneixement i a l'ús, un examen de la política dels

governos del Canadà i Quebec en matèria de llengües autòctones, unes síntesis de la gramàtica d'algunes d'aquestes llengües i una anàlisi sobre llurs perspectives de futur.

Tanquen el llibre uns resums del seu contingut en diverses llengües autòctones.

Les langues autochtones du Québec constitueix, doncs, una aportació extraordinària al coneixement de les

llengües autòctones de Quebec i una valuosa font per a l'estudi i la reflexió sobre el conjunt de les llengües autòctones d'Amèrica.

Cal felicitar el Consell de la Llengua Francesa i els autors d'aquest llibre per aquesta contribució tan útil i oportuna a un camp de recerca sociolingüística i d'actuació política d'un interès singular.

Carles DUARTE

Carles RIERA I FONTS, *Manual de català científic*, Barcelona, Editorial Claret, 1992, 182 pàg. ISBN 84-7263-779-4.

L'obra que ressenyem és oportuna, d'una clara utilitat i d'un gran interès. L'oportunitat del llibre prové de l'extensió creixent que a hores d'ara la llengua catalana va aconseguint en els dominis científics i de la mancança d'un tractat general com el que ha elaborat amb tant d'encert Carles Riera. El *Manual de català científic* és una publicació útil perquè conté nombroses informacions d'aplicació pràctica per als usuaris del català com a llengua d'expressió científica i per a l'ensenyament i la millor comprensió de les característiques i del funcionament del llenguatge científic. A més, l'obra de Carles Riera inclou nombroses observacions que enriqueixen la visió que el lector pugui tenir sobre el llenguatge i que permeten d'entendre aspectes suggestius de la formació dels llenguatges tècnics i científics.

El llibre s'inicia amb una breu presentació i una llista de les sigles i abreviatures que hi utilitza l'autor. A continuació l'autor ens ofereix en una primera part, de caràcter introductori, un capítol dedicat a la presentació de la definició i de les característiques principals del llenguatge científic; un segon capítol sobre la neologia, els manlleus i els calcs (tipus de neologies, grau d'integració dels manlleus lèxics, llatinismes, anglicismes); un tercer capítol en què es descriuen els diferents procediments d'abreviació (abreviatures, símbols, sigles, acrònims, aspectes lingüístics de la siglació, mots escurçats) i un quart capítol dedicat als aspectes d'accentuació (transcripció d'hellenismes, accentuació etimològica, accentuació analògica, dualisme accentual, remarques sobre l'accentuació d'alguns termes).